

Briļļu Lauva

LATVIJAS KOMUNISTISKĀS PARTIJAS JĒKABPILS UN KRUSTPILS RAJONU KOMITEJU UN RAJONU DARBALAUŽU DEPUTĀTU PADOMJU ORGĀNS

Nr. 93 (2630)
21. gads

Sestdien,
1961. gada 9. decembrī

Maksā
2 kap.

Pirmie rezultāti neapmierina

Pagājis vairāk nekā mēnesis, kopš sācies sabiedriskā ganāmpulka ziemošanas periods, un tagad var jau rezumēt pirmos rezultātus un objektīvi novērtēt, kā šim svarīgajam pasākumam gatavojušies atsevišķu saimniecību vadītāji Jēkabpils un Krustpils rajonos. Nesēn izdarītie pārbaudes reidi viena un otra rajona kolhozu un padomju saimniecībās liecina, ka daudzās jo daudzās vietās lopi nav iezīti, saistības uzņemoties, apēlitos centnerus piena.

Viena no lielākajām kļūdām, kas pieļauta abu rajonu saimniecībās, ir nepietiekami labi nokārtota lopbarības krājumu uzskaitē. Pat tur, kur gan rupjās, gan sulīgās barības sagādāts pietiekamā daudzumā, ļoti svarīgi ir precīzi zināt, cik lieli ir tās krājumi un cik lielas barības devas var lopiem izbarot. Pretējā gadījumā, var notikt otrā galējībā un tieši tagad — ziemošanas sākumā ar mazām devām novājināt lopus. Tā, piemēram, Jēkabpils rajona Viesītes kolhozā ar uzskaites darbinieku portfeļiem staigā pavisam 35 cilvēki, taču uzmērit un noteikt lopbarības krājumus viņi nav spējuši.

Rupjās barības papildināšanai ļoti labi var izmantot salmus, tos iepriekš sagatavojot — sasmalcinot un sautējot. Tādējādi lopi tos labāk izmanto. Taču abu rajonu kolhozu un padomju saimniecībās nereti sastapties ar gadījumiem, kad salmus izmanto pakaim, jo nav sagatavots pietiekamā daudzumā pakaišu kūdras.

Ganāmpulka dienas raciona sastādīšanā jāpievērš ne tikai zootehniķiem, bet arī saimniecību vadītājiem un lopkopjiem, lai devas tiktu sastādītas pareizi. Tomēr vēl gadās, ka dažs labs priekšsēdētājs ilgāku laiku pat neiegriežas fermās, lai nebūtu jāklausa lopkopju pārmetumi par slikti izremontētām telpām un nekārtībām lopbarības izmantošanā. Tā rīkojas Krustpils rajona kolhoza «Jānupe» valdes priekšsēdētājs b. Vilcāns. Viņš jau sen nav redzēts nevienā lopu novietnē, un tāpēc arī šajā kolhozā barības devu sastādīšanā pieļautas rupjas kļūdas. Govim neizbaro skābarību, taupot to tam laikam, kad lopi būs atnesušies. Te būtu vietā atcerēties seno tautas gudrību, ka nav izdevīgi «barot suni, kad vilks jau aitās». Sliktā miesas stāvoklī lopi pēc atnešanās, protams, nedos tādu produkciju, kā tad, ja tie visu laiku būtu kārtīgi saņēmuši pietiekami lielas rupjas un sulīgas lopbarības devas.

Dienu barības racionu lopiem nedrīkst sastādīt formāli. Tas labi jāzina ikvienam lopkopim, un katrā novietnē jāiekārto viss nepieciešamais, lai lopbarību varētu nosvērt izsniegšanai ik dienas. Tad lopi saņems vienmērīgas barības devas visu ziemošanas periodu un pavasarī nevajadzēs zaudēt labākos piena mēnešus, lai govis atkoptos.

Arī tur, kur skābarības krājumi ir diezgan lieli, lai govis ik dienas saņemtu to pietiekamā daudzumā, jāraugās, lai nevienā novietnē netrūktu minerālbarības un vienlaikus ar skābarību lopiem izbarotu arī pietiekoši daudz olbaltumiem bagātās rupjās barības. Citādi

skābarība nedos vēlamo efektu, un veltīgas būs lopkopju pūles, izpildīt uoto vārdu piena ražošanā. Ne mazāk svarīga par pareizu barības devu sastādīšanu ir arī lopu kopšana, tapec pareizi rīkojas to saimniecību vadītāji, kas padomju šī par lopkopju materiālo ieinteresētību. Te allaž jāņem vērā arī darba apstākļi fermā un, protams, tā rezultāti. Pareizi ir papildmaksu par plāna pārsniegšanu izmaksāt regulāri katru mēnesi.

Par lopu ziemošanas gaitu līdz šim parak maz interesejušās arī abu rajonu ciemu padomes, kuru pastāvīgo lauksaimniecības komisiju rīkotie reidi nereti bijuši formāli. Norakstot atskaitēm domātos datus kolhozu kantoros, nevar gūt objektīvu priekšstatu par īsto stāvokli, un šādai pārbaudei nav nekādas praktiskas nozīmes. Reidi tikai tad būs efektīvi, ja uz vietām savāktu materiālu apspriešanā piedalīsies visi lopkopji, kuri parasti var dot vislabākos un praktiskākos priekšlikumus, kā ātrāk novērst konstatētos trūkumus.

Lai nemeklē vainu objektīvos iemeslos to saimniecību vadītāji, kuri nav pietiekami rūpējušies par lopu pareizu iezīmošanu, ja, noslēdzot gadu, saistību izpildes bilancē viņiem nāksies konstatēt prāvu robu. Būtu pareizi, ja ciemu padomju sesijās, gada pārskata un partijas pirmorganizāciju sapulcēs šādiem vadītājiem tiktu uzstādītas augstākas prasības, lai katrā saimniecībā nodrošinātu lopkopības produktivitātes kāpinājumu. Bez tā nav iedomājama lauksaimniecības tālāka attīstība, darbalaužu dzīves līmeņa kāpināšana, ko paredz PSKP XXII kongresā pieņemtie lēmumi. Saistību izpildei ir jābūt par negrozāmu likumu katrā saimniecībā.

MŪSU RAJONOS

SĒLPILS. Pēc plāna kolhozam «Sēlija» šoziem jāizved 5000 tonnu kūtsmēsli. Sekmīgi šis darbs norit abās laukkopības brigādēs. Katru dienu nepārtraukti kūtsmēslus ved ar automašīnām un zirgiem, iekrauj ar traktora iekrāvēju. Jau izvestas 4900 tonnas. Čakli kūtsmēsli izvešanā strādā Roberts Grinbergs, Nikolajs Minkevičs un Foma Stepanovs no otrās laukkopības brigādes, Jānis Beinārs, Alberts Staks un Jānis Liepiņš no pirmās brigādes.

ABEĻI. Kolhoza «Ozols» ļaudis centīgi strādā pie būvmateriālu sagatavošanas un izvešanas. Izvesti un sazāģēti vairāk nekā 100 kubikmetru, no kuriem šoruden lopu novietnēs ierīkotas jaunas grīdas un barības galdi.

Pieturoties samērā siltam laikam, kolhozs veic arī meliorācijas darbus. Ekskavatoriisti b. Lūjāks un Ozoliņš izrakusi vairāk nekā 3 km novadgrāvju. Grāvjus rok purvainajās un kūdrainajās vietās. Nākošgad tur izveidos laukus, pļavas un ganības.

LIVĀNI. Gada plāns izpildīts! — jau aizvakar varēja ziņot Livānu stikla rūpnīcas kolektīvs. Tas pabeidzis rūpīgā un neatlaidīgā darbā. Viss kolektīvs jau kopš oktobra mēneša cinās par komunistiskā darba uzņēmuma nosaukuma iegūšanu, rūpnīcā daudz komunistiskā darba trieciennieku. Starp tiem virpotājs Batņa, kurinātājs Kozlovs, taras ceha strādnieks Ušakovs un citi.

Mēneša un ceturkšņa plānus vienmēr pārsniedz b. Bortņikova, Fjodorova un Filipova vadītās brigādes. Viņu čaklais darbs ir pirmstermiņa gada plāna izpildes pamatā. Livānu stiklīnieki apņēmies dot virsplāna produkciju 80 tūkstošu rubļu apmērā.

Intervija

Radikāli pārkārtos sējumu struktūru

Jēkabpils rajona Saukas ciema kolhozs «Ezerkrasts» ir neliela, bet perspektīva saimniecība. Gadu no gada te kāpina piena ražošanu, nobaro arvien vairāk bekonu, iegūst daudz olu. Lai šīs nozares kļūtu vēl ienesīgāka, čakli strādā kolhoza ļaudis. Ezerkrastieši enerģiski rīkojas, lai tuvākajos gados produktīvos piena lopus nodrošinātu pietiekami ar visa veida lopbarību, attīstītu intensīvu cūkkopību un gaļas liellopu nozari.

Sarunā ar mūsu līdzstrādnieku kolhoza valdes priekšsēdētāju Vilmāru Grīslis pastāstīja par dažiem pasākumiem, ko veic kolhoznieki, lai sējumu struktūru pārkārtotu un ieviestu ražīgāku un barības ziņā pilnvērtīgāku kultūras.

SINI GADĀ JŪSU SAIMNIECĪBA PIRMO REIZI LIELĀKĀ PLATĪBĀ SEJA LOPBARĪBAS PUPAS. KĀDI JŪSU PANĀKUMI ŠIS KULTŪRAS AUDZĒŠANĀ? VAI NĀKAMĀJĀ GADĀ PALIELINĀSIT TĀS SĒJPLATĪBAS?

Lopbarības pupas sēklai audzējam trīs hektāru platībā. Pirmā raža kolhozniekus apmierina. No katra hektāra ievācam pa 20 cmt sēklas. Nākamajā gadā pupu sējplatību četrkārsosim un tās aizņems 2% no kopējās graudaugu sējplatības. Sai kultūrai liela nozīme arī mūsu saimniecībā. Tā palīdzēs atrisināt olbaltumvielām bagātās lopbarības problēmu.

KĀDAS IZMAINĀS IZDARĪSIT GRAUDAUGU SĒJUMU STRUKTŪRĀ? KĀDU KULTŪRU SĒJUMI JŪMS DOD BAGĀTĀKO RĀZU?

Ražīgākā kultūra mums tāpat kā vairumā saimniecību ir rudzi. Šoruden tie apstēti 200 ha jeb 42% no graudaugu sējplatības. Mūsu augsnes ļoti padodas mieži. Sini gadā tie aizņēma 9%, bet nākamajā gadā — vairāk nekā 11% no graudaugu sējplatības. 13% tirumu aizņēma kukurūza. Sogad auzas tirsējā aizņēma 20 ha. Nākamajā gadā sēsim tikai zirņauzu un vīķauzu mistrus. Tūlīt pēc rudziem ražības ziņā mums ierindojās mieži. Sogad to caurmēra raža 11 cmt no hektāra. Tomēr vēl ir daudz iespēju ražu celšanai. Pie liellopu novietnēm mums uzkrāts lielāks daudzums kūdras kūtsmēsli maisījuma. To liksim lietā.

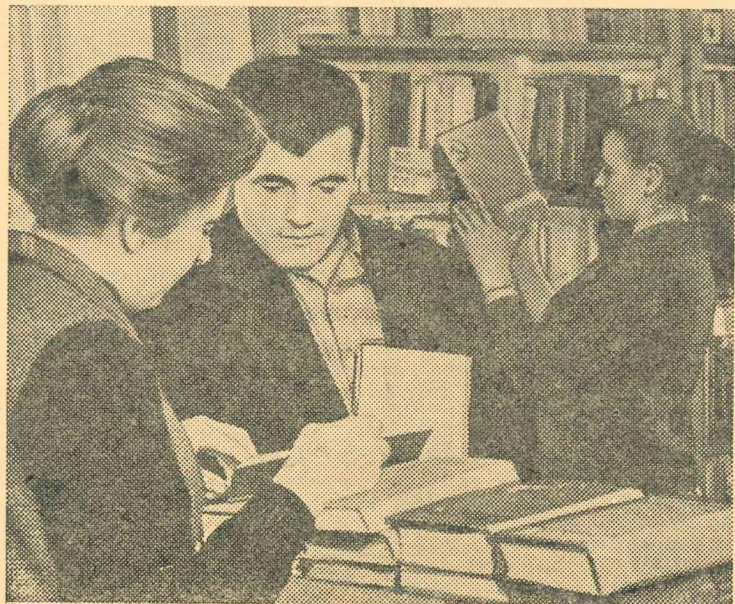
KĀ IR AR DAUDZGADĪGAJIEM ZĀLĀJIEM? VAI TIE «NE-NOVECO»?

Daudzgadīgos zālājus mums sastāda pirmā un otrā gada ataudzējumi. Tie sasniedz turpat 400 hektāru platību. Visas tās platības, kas dod sienu, tagad ir pašā intensīvākajā ražošanas stadijā.

PADOMJU DZIMTENĒ

Propagandē PSKP XXII kongresa materiālus

Jauns paviljons PSRS Tautas saimniecības sasniegumu izstādē

PSRS Tautas saimniecības sasniegumu izstādē atvērts jauns paviljons — Lopbarība. Tā eksponāti stāsta par kolhozu, padomju saimniecību, zinātniskās pētniecības institūtu un atsevišķu pirmrindnieku panākumiem kukurūzas, cukurbiešu, lopbarības pupu un citu lopbarības kultūru audzēšanā.

Paviljonā plaši parādīta izcilo kukurūzas augstu ražu meistaru J. Doļņukas, A. Gitalova, kā arī

Kurskas apgabala Homutovkas rajona Kaļinovkas ciema kolhoznieku pieredze. Tirumu karaliene iekaro arvien lielāku atzinību. Jau nā paviljona materiāli liecina, ka vairāk nekā 80 procentus no visas skābarības, ko sagatavo mūsu valsts kolhozi, dod kukurūzas zaļā masa. Tas lieku reizi pierāda kukurūzas neatsveramo nozīmi mūsu lauksaimnieciskajā ražošanā.

Ferma bez pārzīņa

P. Cvirkas kolhoza (Lietuvas PSR) slaucējas ierosināja likvidēt liellopu fermas pārzīnes amatu. «Mēs visas stingri ievērosim kārtību un godprātīgi reģistrēsim izslaukto pienu,» savu darba biedru vārdā kolhoza valdes sēdē paziņoja komjauniete Klementīne Prauskaite.

Valde šo ierosinājumu atbalstīja. Katra slaucēja pēc kārtas vienu mēnesi būs atbildīga par kārtību fermā un piena uzskaiti. Šajā mēnesī viņa saņems piemaksu 20 procentu apmērā no izpeļņas.

Pirmais mēnesis, strādājot bez fermas pārzīnes, devis labus rezultātus. Nostiprinājusies darba disciplīna, govis tiek koptas rūpīgi, slaucējas ik dienas apspriež darba rezultātus. Kolhozs katru mēnesi ietaupa 80 rubļus.

Arī cūkkopes izteikušas vēlāšanu strādāt bez fermas pārzīnes. Tas viss kolhozam ļaus ietaupīt gada vairāk nekā 2000 rubļu un būs laba rezerve darbspēka resursu racionālai izmantošanai saimniecībā, uz ko PSKP XXII kongresā nepāprotami norādīja b. N. Hruščovs.

JAUNO ZEMJU NOVADS. Lielu darbu vēsturiskā PSKP XXII kongresa materiālu propagandēšanā veic Kustanajas apgabala Silantjevas kolhoza kultūras nama bibliotēka. Šeit ir visa nepieciešamā politiskā literatūra.

Attēlā: bibliotēkas vadītāja agitatore Larisa Antonova (pēdējā no kreisās) palīdz lasītājiem izvēlēties politisko literatūru. V. Davidova (TASS) foto

Rajonu arodorganizācijās

ZĪMOGA GLABĀTĀJI

Nemanot aizritēja 20 minūtes. Retie aplausi vēstija, ka Krustpils celtniecības pārvaldes arodbiedrības būvvieta komitejas priekšsēdētājs b. Rainieks pārskata referātu nolasi. Piecas reizes mazāk laika vajadzēja revīzijas komisijas priekšsēdētājam b. Davidenko ziņojumam.

No pirmā ziņotāja nevarēja noprast, ar ko isti nodarbojušies būvvieta komiteja. Tur gan bija skaitļi un fakti par paveikto celtniecībā, toties viss pārējais, kas ietilpst arodorganizācijas funkcijās, palika nepateikts. Bet runāt par šiem jautājumiem vajadzēja.

Lūk, meistars J. HOĻEVCUKS uzsvera, ka arodbiedrības būvvieta komitejas darbs pārskata periodā ir zem katras kritikas. Uzņēmumā strādā 410 cilvēku, bet arodbiedrībā sastāv tikai 290. Mēsnešiem ilgi neiekasē biedru maksas, tāpēc radies liels parāds, ko līdz gada beigām segt vairs neizdosies.

Nedrīkst turpmāk vairs klusēt par apskūto masu politisko darbu. Gada laikā nolasītas tikai pāris lekcijas. Tās pašas bija vāji apmeklētas. Nevienš isti nezināja, kad tās bija paredzētas.

Elektriķis I. ŠUVALOVS pastāstīja, ka arodbiedrībai piešķirti lieli līdzekļi grāmatu un sporta inventāra iegādei, sarkanā stūriša ierīkošanai un kulturāliem pasākumiem, pavisam 1.700 rubļu, bet izlietota tikai ceturtdaļa. Tāpēc sarkanajā stūrītī nav galda spēļu, un vienīgi izklaidēšanās pēc darba ir biljards. Nereti izcina partijas, kur no zaudētāja piedzen «puslitrus».

Sarkanajā stūrītī nav atsevišķa galda, kur vienmēr būtu jaunākās avīzes, žurnāli.

Būvkomiteja slikti apkaro župas. Šis netikums te laidis dziļas saknes. Tikpat kā nav novēroti gadījumi, ka kāds no būvvieta komitejas locekļiem nodarbotos ar strādnieku audzināšanu. Par šiem pārkāpumiem nevienš neaizraida. Komiteja attopas tikai tad, kad izdarīts kāds lielāks pārkāpums.

Krustpils celtniecības pārvaldes sekretāre I. KOBLENCE runāja par to, ka ir daži strādnieki, kas arodbiedrībā iestājas tikai tādēļ, lai varētu no tās gūt kādu materiālu labumu — ceļazīmi uz sanatoriju u. c., bet atsakās kārtot biedru maksas. Tā rīkojas strādnieks b. Goloss.

Savu uzdevumu augstumos nav vairāki arodgrupas organizatori. Tā, piemēram, I. Jakušenko jau ilgāku laiku atraida strādniekus, kas grib samaksāt biedru maksu. Viņa nolaidības dēļ desmitiem strādnieku palikuši parādā arodbiedrībai.

Vecākais prečzinis P. GRAUERS kritizēja arodbiedrības būvvieta komitejas locekļus, kas tikpat kā nekad nav bijuši objektos, celtniecības iecirkņos un iepazīšies ar strādnieku darbu un dzīves apstākļiem, uzklaušījuši viņu pretenzijas, priekšlikumus. Līdz ar to būvvieta komiteja ir atrāvusies no sava tiešā uzdevuma — būt diendienā kopā ar masām.

Apmetēju brigādes vadītājs M. ĻEBEDEVS atgādināja, ka uzņēmumā ļoti zems mehanizācijas līmenis, pilnīgi novārtā atstāta citu pārvalžu un mūsu pašu pirmrindnieku pieredzes popularizēšana, darbs ar racionalizatoriem. Vai tad tāds stāvoklis var ilgi turpināties, ja šodien būvmateriāli jānes ar rokām jaunceltnes ceturtnā stāvā. Kur te darba ražīgums, kur celtniecības tempi?

Celtniecības pārvaldes partijas biroja sekretārs H. GEIDĀNS at-

zīmēja, ka kopmītnēs ir slikti dzīves apstākļi, liela nekārtība, bieži tiek organizētas iedzēšanas, naktis bez jebkāda ierobežojuma te var nākt un iet. Daudzi strādnieki neuzskata par vajadzīgu pat uzklāt gultas. Ka tas tā, lielā mērā vainojama būvvieta komiteja, kuras locekļi neraugās par kārtību kopmītnēs. Teiktais attiecas arī uz Madonas iecirkni.

Darba drošības tehniskie inspektori gan izraudzīti, bet nav apmācīti, viņiem nav izsniegtas apliecības. Tāpēc vēl līdz šim nav izskausti atsevišķi traumatisma gadījumi.

Godu mūsu uzņēmumam nedara arī tas, ka sociālistiskā sacensība pastāv tikai uz papīra. Vārdu sakot, mūsu arodbiedrības būvvieta komiteja faktiski ir pildījusi tikai zīmoga glabātājas funkcijas.

Tādās domās bija arī pārējie delegāti. Viņu runās izskanēja pelnīti pārmēti. Konferencēs noslēgumā ievēlēja jaunu arodbiedrības būvvieta komiteju un revīzijas komisiju, kas apsolija visus minētos trūkumus novērst iespējami īsākā laikā.

Z. Martinsons

NO BIEDRU TIESAS ZĀLES

Vainīgs alkohols

Tā bija degvīna pudele, kas pamudināja Atašienes padomju saimniecības strādniekus Pēteri Elsbergu un Jāni Indričovu uz noziegumu. Viss sākās tā. Pēc kārtējās algas izmaksas kādā augusta dienā vīri šo notikumu aplūcīja ar degvīna mēriņu. Alkohola apskurbinātie ieradās darbā pie kombaina. Te arī radās nodoms iegūt līdzekļus dzeršanas turpināšanai.

— Izlaid no bunkura graudus... Vēlāk pievāksim... Noderēs! — Elsbergs pierunāja traktoristu Grāviti, kas vadīja kombainu. Traktorists nebija vīrs ar raksturu. Viņš piekrita negodīgajai rīcībai. Vēlāk P. Elsbergs nozagtos graudus par 10 rubliem pārdeva slaucējai Teklai Gludānei. Arī šī negodīgā ceļā iegūtā nauda «noslika» alkohola pudelē.

Saziņā ar mehanizatoriem naktis tumsu savam negodīgajam mērķim izmantoja J. Indričovs. Viņš piesavinājās ap 200 kg graudu. Abu strādnieku noziegumu at-

klāja, lielāko daļu graudu atsavināja un nodeva atpakaļ saimniecībai. Un, lūk, abi vainīgie biedru tiesas priekšā. Uz tas sēdi sapulcējušies ap 100 atašeniešu.

Bargus un taisnīgus vārdus par strādnieku noziegumu teica saimniecības galvenais inženieris J. Blūms, partijas pirmorganizācijas sekretārs A. Novikovs, Atašienes ciema izpildu komitejas priekšsēdētājs J. Batarags, traktorists P. Eiduks un citi.

Abi vainīgie atzīst savu noziegumu. Viņi solās turpmāk nekad nestāties uz nozieguma ceļa.

Ievērojot P. Elsberga un J. Indričova atzīšanos, viņu solījumu laboties, biedru tiesa nolēma izteikt sabiedrisko rājienu un par viņu negodīgo rīcību informēt visu sabiedrību.

Viss Atašienes padomju saimniecības kolektīvs uzņēmās atbildību par abu strādnieku pāraudzināšanu.

J. Zalāns

Krustpils rajonā

Vienā no pirmajām vietām Savienībā

Līdz rītam vēl tālu. Pāri Krustpili nogūlusies vēlna rudens nakts. Tikai cukurfabrikā cauru nakti spīd spožas uguns, nerimstas darba trokšnis. Pulksten sešos no rīta vienas maiņas vietā nāk otra, un atkal kūsā darbs — bez pārtraukuma. Tiek pārstrādāts simtiem tonnu cukurbielu, iegūts desmitiem tonnu cukura. Pie fabri-

kas veseli biešu kalni. Tās nākušas no trim kaimiņu rajoniem — Krustpils, Jēkabpils un Ogres. Fabrika strādā kopš 4. oktobra. Ar katru dienu arvien vairāk plok biešu kalni, arvien jauni vagoni ar cukura kravām aizceļo no Krustpils.

Bietes vispirms nonāk mazgātuvā. Te ar spēcīgu ūdens strūklu tās attīra no zemēm, sūkņi nogādā mazgājamās mašīnās. No šejienes pa elevatoru bietes nokļūst uz automātikajiem svāriem, pēc tam griezmašīnā. No sasmalcinātajām bietēm difūziju baterijā iegūst sulu, kurai piejauc kaļķu pienu, apstrādā ar ogļskābo gāzi. Pēc tam sulu attīra filtru presēs un mehāniskajos filtros. Izvaikotajā no tās iegūst sirupu, ko izmanto cukura vārīšanai. Beidzot to ar tvaiku izžāvē, un transportieris bunkurā nogādā tīru cukuru.

Fabrika strādā četrās maiņās. Darba daudz. Novembrī tai bija jāpārstrādā 328.000 cmt cukurbielu un jāiegūst 41.000 cmt cukura. Šis uzdevums veikts ar uzviņu.

Lai vēl vairāk kāpinātu darba tempus, visas maiņas ieslēgušās sociālistiskajā sacensībā. Fabrika uzņēmusies paaugstinātās saistības: maiņā pārstrādāt ne mazāk kā 4000 cmt cukurbielu, iegūt 500 cmt cukura, gada plānu izpildīt līdz 20. decembrim. Tas jau veikts pirms termiņa.

Šīs saistības pildās sekmīgi. Katru diennakti fabrika dod ap 1.200 cmt cukura. Sociālistiskās sacensības priekšgalā iet jaunā inženiera Viļa Dābola vadītā otrā komunistiskā darba maiņa, no viņas daudz neatpaliek arī trešā maiņa, kuru vada inženieris Arturs Krastiņš.

Daudz fabrikā ir labu darba darītāju. Starp tiem komunistiskā darba triecinieki — biešu griezmašīnas brigadieris Pēteris Baltmanis un cukurskīdinātavas strādniece Anna Harina, filtru preses strādnieks Alfrēds Kalniņš, cukura vāritājs Voldemārs Griezāns... Visus nosaukti nav iespējams. Panākumi atkarīgi no visa kolektīva darba, un katrs tā loceklis cenšas ielikt savu daļu lielajā septiņgades pūrā.

Apmēram līdz 20. decembrim fabrika pārstrādās cukurbietes, pēc tam Kubas jēlcukuru, kas jau pienācis lielā daudzumā. Jēlcukura pārstrādāšanā Krustpils cukurfabrikā ieņem vienu no pirmajām vietām Padomju Savienībā.

J. Aizkalns

Plaviņu kaļķakmens ceļo uz jaunceltnēm

Rīts aust drēgns un pelēks. Vēlins rudens lietus kausē uzsnigušo sniegu, padarīdams jau tā dubļainos ceļus vēl grūtāk izbrienamus. Ceļi, ceļi... Visvairāk tie izmirkuši Plaviņu kaļķakmens lauztuvēs. Cauru diennakti nāk mašīnas, nāk cita pēc citas. Vēd vienu un to pašu kravu — kaļķakmeni.

Divu kilometru attālumā — karjeri. Dziļi, plati un milzīgi, ka var pat līdzināties Plaviņu spēkstacijas būvbedrei. Zeme... Te tā glabā lielas bagātības. Tūkstošiem tonnu kaļķakmens.

Esam vienā no karjeriem. Spēcīgs buldozers norauš virsējo zemes kārtu, ekskavators ieurbjas pelēki baltajā slānī, piesmeļ pilnu kausu un sabēr pašizkrāvējos. Pašizkrāvēji gāzelēdamies lēnām virzās uz drupinātāvu... Un, lūk, gala punkts. Pacelšanas kravas kastēs, porainie akmeņi blūķi sabirst padevējā. Drupinātā mašīna rūc un dārd, kaļķakmens pārvēršas smalkās šķembās. Tās, ar ūdeni attīrītas no zemēm, pa transportieri nonāk izbērtuvē. Pret vakaru jau izaudzis vesels kalns sadrupinātā kaļķakmens. Tad pienāk ešelons. Šķembas sabēr vagonos, un tās aizceļo uz Rīgu, Daugavpili, Ventpili, Brocēniem, Liepāju, Ilūciemu, — tur, kur pacelšanas jaunceltnes. Drupināto kaļķakmeni izlieto dzelzsbetona paneļiem.

Plaviņu kaļķakmens lauztuvēs strādā tuvu pie simt cilvēku. Parasti un vienkārši ļaudis, parasti un vienkārši arī viņu darbs, taču vajadzīgs un nepieciešams. Visi viņi stājušies darba sardzē par ātrāku mēneša, gada un septiņgades plāna izpildi. Panākumi lieliski. Gada plāns izpildīts jau uz 1. oktobra un virsplanā dos vēl simtiem tonnu augstvērtīga drupinātā kaļķakmens. Taps desmitiem māju, simtiem dzīvokļu.

Lauztuvēs darbs rit nepārtraukti. Dienu un nakti. Strādā trīs maiņas, strādā apzinīgi, pašizliedzīgi. Viss kolektīvs cinās par augstā komunistiskā darba uzņēmuma nosaukuma iegūšanu. Vienalga, vai tie būtu ekskavatoristi komunisti Oļegs Zukovs un Pāvels Timofejevs, vai drupinātāji Pēteris Skudra un Voldemārs Bālodis, vai 30. autotransporta kantora šoferi, visus viņus vieno kopējs darbs savas tautas, gaišākas rītdienas labā. Katru dienu dot 1000 kubikmetru drupinātā kaļķakmens, aizsūtīt 75 vagonus — tāds ir viņu uzdevums.

Nākošgad paredzēts lauztuvēs paplašināt, kaļķakmens iegūvi divkārtot. 252 tūkstoši kubikmetru — lūk, cik daudz tā iegūs! Minot šo skaitli, gribas atcerēties gatavās produkcijas iekraušanos sirmā meistara Anatolija Palčmaņa stāstījumu:

— Izaugušas lauztaves, izauguši cilvēki. Viss te izmainījies līdz nepazīšanai. 1944. gadā, kad atnācu uz šejieni, te auga kroklas priedītes, bet zem tām zeme glabāja biezu kaļķakmens slāni. Ar lauzni rokās sākām darbu. Norma — pusotra kubikmetra dienā. Tagad pie mūsu tehnikas tas liekas smieklīgi maz, bet pamēģini izlauzt ar rokām! Sadabūjuši vecu vagoneti, piekrāvām to pilnu ar kaļķakmens blūķiem un paši stūmām un izgāztuvi. Darbs bija smags, no piepūles sāpēja rokas, bet panākumi niecīgi. Visā 1945. gadā izlauzām 6 tūkstošus kubikmetru kaļķakmens, bet šogad — vairāk nekā 130 tūkstošus.

— Mums veicas labi, — nobēgumā saka b. Palčmanis, — bet kaimiņiem — nerūdas izraktenu kombinātam — vēl labāk. Tur ir ko redzēt. Apciemojām arī kaimiņus. Vispirms iegriezāmies ciematā. Nerūdas izraktenu kombināts nodibināts tikai 1956. gadā, bet kā pa šiem gadiem izaudzis ciemats! Pilnīgi kailā vietā pacēlušies māju korpusi, un to top arvien vairāk.

Divstāvu ēkā atrodas kantora telpas. Priecīgu un možu sastopam ražošanas un plānu daļas priekšnieku Edgaru Lukstiņu. Viņš savu prieku neslēpj: vakar Mas-

kavā kombinātam piešķirts komunistiskā darba uzņēmuma nosaukums... Tas ir liels gandarījums visam 200 cilvēku lielajam kolektīvam un tieši kombināta dibināšanas 5. gadadienas priekšvakarā. Augstais nosaukums izcīnīts neatlaidīgi un pašizliedzīgi darbā. Kombināta ļaudis, strādādami savu ikdienas darbu, nepārtraukti ceļ savu kvalifikāciju, mūcas vakarskolā, tehnikumu un institūtu neklātienēs. 90 procenti strādnieku iesaistījušies kvalifikācijas celšanas kursos. Viņi apgūst ekskavatorista, šofera, elektriķa, elektrometinātāja un citas profesijas. Labi darbu ar mācībām savieno ceha priekšnieks komunisti Aleksandrs Bļinovs, ekskavatorists komjaunietis Anatolijs Zukovs, elektriķis Jānis Ievišs un daudzi citi. Rihards Audža mācās Leningradas elektrotehniskā institūta neklātienē.

Ciemats... Tajā dzīvo gandrīz visi kombināta strādnieki. Daudzas mājas ekspluatācijā nodotas tikai šogad. Pavasari — kantora ēka, divas četrdzīvokļu ēkas, bērnu dārzs, uz Oktobra svētkiem — viena astoņdzīvokļu māja. Vienā šosejas malā jau izveidojies vesels korpus. Te nesen jaunus dzīvokļus saņēma elektriķis Konstantīns Cimoška, normētāja Zoja Lapiņa, šoferi Anatolijs Larioņovs, Arkādijs Mašketovs un vēl četri strādnieki, katrs divas istabas un virtuvi.

Pašlaik viena māja vēl top. To ekspluatācijā nodos uz Jaungadu. Tajā būs pat trīsistabu dzīvokļi, centrālā apkure un citas labierīcības. Pēc darba šejienes ļaudim ir dotas visas iespējas kultūrāli un lietderīgi pavadīt savu brīvo laiku. Ik pārvakarus ciemata jauniekārtot-

tajā, plašajā kinoteātri «Dolomīts» demonstrē filmas. Bibliotēkas lasāmistabā var palasīt jaunākos preses izdevumus un grāmatas, piedalīties maksimāli cīņā pašdarbībā. Ja netik vakariņas gatavot mājās, var paēst vietējā ēdnīcā. Tāda ir ciemata šodiena.

Bet kāda šīs rītdiena? Perspektīvas paveras ļoti plašas. Patlaban kantora telpās ievēl automātikā telefona centrāli — katram ciemata strādniekam būs savs telefons. Drīzākajā laikā paredzēts celt klubu ar 300 vietām, internātskolu 200 skolēniem, mazbērnu nometni, daudzas dzīvojamās ēkas. Un, ja vēl tagad daļa strādnieku dzīvo kopmītnēs, tad pēc 3—4 gadiem visi saņems ērtus dzīvokļus. Šogad vien jaunus dzīvokļus saņēmušas 24 ģimenes, bet cik vēl nākošgad un aiznākošgad?

Dzīvojamās mājas brīvā laikā palīdz celt paši strādnieki. — Tā ir daudz ātrāk un izdevīgāk.

Tepat ciematā atrodas arī vairāki kombināta cehi: mehāniskais, remonta, transporta. Taču visatbildīgākie darba iecirkņi — kaļķakmens lauztuvēs. Šogad kombināts saņēmis elektrisko ekskavatoru, trīs lielus desmittonnīgus pašizkrāvējus. Darbs sokas. Gada plāns jau izpildīts ar uzviņu. Krietni vien jāsarauj, jāpateidz — līdz Plaviņu HES uzcelšanai jāizsmel visi kaļķakmens krājumi. Tur, kur tagad atrodas karjeri, pēc četriem gadiem būs jūra.

Taču darbs nerūdas izraktenu kombinātā neapsiks arī pēc tam. Lielī kaļķakmens krājumi atklāti «Riteros». Tur arī būs nākošie karjeri.

J. GURGONS

nas. Arī rezultāti, bez šaubām, ir krietni zemāki.

pes (brigadieris A. Turks) no katras slaucamās govīs 11 mēnešos ieguvušas 2894 kg piena, bet Anna Svirkste pat 3461 kg, tad Jūlija Veigura vadītajā otrajā brigādē caurmēra izslaukums no govīs ir tikai 1854 kg. Tikai viena lopkope pārsniegusi 2000 kg robežu. Otrajā brigādē zemas graudaugu ražas – tikai 9,3 cnt no ha, pavissam maz izaudzēts kartupeļu, cukurbiešu pārdošanas plāns nav izpildīts – pietrūka 63 tonnas, sabiedriskajam ganāmpulkam sagādāts maz rupjās lopbarības un sakņaugu. Bet vēl pirms gada otrā brigādē kolhozā bija viena no labākajām.

Neapmierinošo rezultātu pamatā ir darba organizācija, kas otrajā brigādē sevišķi pasliktinājās pēdējā gadka laikā. Bez šaubām, tā ir arī loka kopju vaina, ka izslaukumi brigādē ļoti zemi.

Lauku darbos ir svarīgi, lai dienas uzdevumu iekšieni kolhoznieki zinātu laikus. Jebkuri norādījumi laukpojiem jānodod jau iepriekšējā dienā vai tās vakarā, jāparedz darbi sliktam un labam laikam. Šādas saskaņotas darba organizācijas otrajā brigādē tomēr trūkst. Tiesa, norikojumus kolhoznieki dažreiz saņem arī iepriekšējā vakarā, taču no rīta šie uzdevumi mainās, laudis nejut noteiktu, stingru va-

Nav šajā brigādē kārtības arī padarītā darba uzskaitē. Kolhoznieku veikums pierakstīts pavisā un kļūdaini. Atsevišķi darbi uzskaitīti divas reizes, citi turpētā nav nemaz reģistrēti. Nav nejaucības, ka brigadierā palīgam b. Skrūzmanim izstrādes dienu aprēķināšanā «jālauga» galva vairāk nekā pašam darbu pieņēmajam J. Veiguram. Par to liecina kaut vai šāds ieraksts izstrādes dienu uzskaites sarakstā: «17. augustā T. Ivanovs un T. Dabare uz rindas līdz pusdienām». Ierakstu izdarījis brigadieris Veigurs. Izstrādes dienas aprēķini, kā gribi! Uzskaites lapās viņš gan pieraksta cilvēkus un darbus, ko tie darījuši, bet trūkst paveiktā darba daudzuma. Nepierakstot katru atsevišķu kolhoznieka veikumu, padarītais darbs mēneša beigās nereti tiek sadalīts «uz galviņām».

A. Kucenķeire,

Katrā saimniecībā —
plašu un ienesīgu
bišu dravu

Sakarā ar mazo saimju skaitu darba slodze dravā nebija liela, tāpēc pats gatavoju tipveida stropus un pārejo dravošanas inventāru. Pirmajā rudenī dravā bija 20 pamatsaimes. Visas iezīmoju vienā veidā jaunus 15 apkāru stāvstropus.

Pērn pamatsaimju skaitu pavar-
roju līdz sešdesmit. Šī gada pa-
vasari kolhozā izveidojām otru pat-
stāvīgu dravu sešu kilometru at-
tālumā no pirmās. 20 pamatsaimes
novedu jaunajam biškopim J. Rai-
palam.

Lūk, kādi skaitļi raksturo pēdējo triju gadu darbu mūsu dravā:

Darbā nekādas speciālas dravošanas metodes nepielietoju, dravoju 15 apkāru standarttipa stāvstropos ar vienu māti saimē. Saimēturu pēc iespējas jaunas, augstāzīgas mātes. Iespējami agri pavasarī audzēju jaunas mātes mākslīgi ar trīsstūrīšu paņēmieni, bet vasarā izmantoju arī spietu mātes. Pavasarī stingri ievēroju siltuma režīmu stropos un pārējos priekšnoteikumus saimju straujai attīstībai. Katru gadu dravā iezīemoju ap 40 procentu rezerves māšu sai-

Kontrolasistienti, zootehniķiem, fermu vadītājiem ziemas periods ir visizdevīgākais laika posms, lai katrā novietnē, katrā lopu grupā uzsāktu nopietnu un sistemātisku ciltisdarbu. Tas ir viens no priekšnoteikumiem, lai tuvākajos gados panāktu strauju piensaimniecības kvantitatīvo un kvalitatīvo rādītāju celšanu.

Medus ienesuma kāpināšanai agri pavasari, tūlīt pēc pirmā izlidojuma, daļu saimju pārvedu ap 4 km no pamatdravas novietnes. Šī otrā dravas novietne ir pie meža, kas nodrošina pavasara ienesumu no kārkliem, vēlāk avenēm, krūķiem un citiem medusaugiem.

Darbu dravā cēnsos pēc iespējas vienkāršot. Tā, piemēram, mākslīgo šūnu iestiprināšanai apkārēs lietoju elektrisko lodāmuru. Uz ielūnojamā dēļa uzlieku mākslīgo šūnu plāksni, bet virs tā apkāri ar tajā horizontāli ievilkām četrām stieplēm. Augšējo stiepli ievelku 1 cm attālumā no apkāres virslīstīņas. Lodāmuru pievienoju elektriskai strāvai un tā galu velku pa stiepli. Sasīlusi stieple zem spiediena iegrīkst un iekūst mākslīgā šūnā. Mākslīgo šūnu, kā to dara lielākā daļa bišķopju, pie augšējās listīņas nelīmēju. Ar šo paņēmieni viens ievaskoju 60—70 apkāres stundā.

Stropu skreju sašaurināšanai parasto kluciņu vietā lietoju leņķveida skreju sašaurinātājus, t. i., parastajam skreju sašaurinātājam kluciņim taisnā leņķī piestiprinu 6—7 mm biezu un 5—7 cm platu līsti stropa priekšsienas biežuma garumā. Pielietojot šos skrejas sašaurinātājus, viegli izvaīrties no bišu savstarpējās aplaupīšanās bezienesuma laikā.

Bišu ēdināšanai ar cukursīrupu parasto ēdināmo trauciņu vietā lietoju plastmasas fotovannīņas, iestīprinot tās koka ietvarā un nodalījumu barības uzņemšanai norobežojot ar skārda plāksnīti. Šie ēdināmie trauciņi ir lēti, ērti mazgājami un higiēniski.

Rezerves māšu saimju veidošanai un pārziemošanai konstruēju stropiņu ar vienkāršām vienu cm biežām sienām. Stropiņš pārdalāms uz pusēm, iebīdot galu iekšpusē iegrieztās gropes finiera šķirdēli. Katrā stropiņā var ievietot 2 rezerves māšu saimes uz parastām stāvstropa 5 apkārēm. Šajos vasaras vienkāršsienu stropiņos rezerves māšu saimes pārziemo šādi: uztaisi pēc parastā stāvstropa izmēriem 65×65 cm vienkāršu grīdu ar 100 cm augstu apmali. Noliecot stropiņu no paliktņiem, tā vietā nolieku šo ørīdu, kurā ielieku tādā pašā stāvoklī, kā bija, mazo stropiņu ar rezerves māšu saimēm. Šīs grīdas apmales abos galos jāiegriež robi pretī mazā stropiņa skrejām. Virsū samaucū trīs stāvstropu maģazīnu apvalkus, bet brīvō telpu starp vasaras stropiņu un maģazīnas apvalkiem piepildū ar pakojamo materiālu, virsū nosedzū ar parasto stāvstropu ziemas spilveni un uzlieku stāvstropa jumtiņu. Tā iezīmotas, rezerves māšu saimes šais stropos pārziemo ļoti labi.

Lai dravā būtu vienmēr spēcīgas bišu saimes, bīskopim labl jāpārzin bišu bioloģiju, saimēs jātur jaunas, augstvērtīgas mātes, tās jāielezmo uz bagātīgiem, labas kvalitātes barības krājumiem un pavasarī stingri jāievēro saimju attīstībai nepieciešamais siltuma režīms.

Darbā meklējot jaunus panēmi-
nus un apgūstot visu progresīvo,
medus ražas iespējams ievērojami
kāpināt. P. Lapsa.

Jēkabpils rajona kolhoza
«Nākotne» biškopis

Referāta par partijas programmas PSKP XXII kongresā N. Hruščovs sacīja: «Mums pilnīgi jāapzinās, ka darba ražīgumam ir izšķirīga nozīme komunistiskās ražošanas līmeņa sasniegšanā... Darbinieku skaita palielināšanai ir savas robežas — tas 20 gadus pieaugums apmēram par 40 procentiem, pie kam lielu daļu šis pieauguma paņēms neražojošā sfēra, un vispirms izglītība un veselības aizsardzība.»

Darba ražīguma kāpināšanas un darbaspēka pilnīgākas izmantošanas jautājumi ir ļoti aktuāli mūsu republikas kolhozos. Latvijās PSR kolhozos spriegākajā lauku darbu posmā strādā apmēram 13,5 procenti no visiem republikas iedzīvotājiem, jeb apmēram 22,5 procenti no visiem nodarbinātajiem. Ja vēl piekattām kolhozieku ģimenes locekļus, kas strādā tikai pie mājās saimniecībā, tad kolhozos strādā ap 30 procentu no visiem republikas darbaspēka resursiem.

Viens no trūkumiem, kas līdz šim traucē ražošanas kāpināšanu kolhozos, kā arī neatļauj atbrīvot pietiekamu darbinieku skaitu citām nozarēm, ir šā lielā kolhoznieku skaita nepilnīga un neracionāla izmantošana.

Republikas kolhozos stipri svārstās strādājošo kolhozieku skaits atsevišķos mēnešos. 1960. gadā visos republikas kolhozos februārī strādāja par 98,5 tūkstošiem kolhozieku mazāk nekā augustā. Atsevišķos rajonos šī starpība sasniedza pat 3 līdz 5 tūkstošus cilvēku.

Analizējot atsevišķu kolhozu un rajonu rādītājus, jāsecina, ka kolhoznieku darbspēku vienmērīgi izmanto tajos kolhozos, kur ir attīstīta lopkopība un labi organizēts darbs kā pamatnozarēs, tā arī palīgnozarēs. Piemēram, Ogres rajona kolhozs «Lāčplēsis» un Bauskas rajona kolhozs «Čīņa» ir saimniecības ar attīstītu lopkopību. Tomēr arī šajās saimniecībās vēl pirms dažiem gadiem ziemas mēnešos daudzi kolhoznieki nevarēja sev atrast piemērotu darbu. Kā šajos, tā arī citos kolhozos tas pasliktina darba disciplīnu, kolhoznieki pārlietu pieķeras piemājas saimniecībai. Pašreiz abos minētajos kolhozos iekārtotas nelielas konservu fabrikas, kur no lauku darbiem brīvajā laikā strādā daudzi kolhoznieki. Tas pats būtu jādara arī citiem kolhoziem. Kolhoziem un starpkolhozu organizācijām jāceļ nelieli konservu, būvmateriālu, kokapstrādes un citi uzņēmumi, kur

ziemas mēnešos nodarbināt kolhozniekus.

Racionāla kolhozu darbaspēka resursu izmantošana saistīta ar lauku iedzīvotāju izvietojuma izmantošanu saimniecības intensifikācijai. Tomēr līdz šim republikas kolhozos vērojama pretēja parādība — visintensīvāk saimnieko tieši tie kolhozi, kur ir mazāk darbaspēka, bet kolhozi ar lieliem darbaspēka resursiem reti kad izvirzās pirmrindnieku skaitā.

1960. gadā Latgales zonas kolhozos uz katru darba spējīgo kolhozieku bija 4,2 hektāri tīrumu, bet Zemgales zonā — 6,5 hektāri un Kurzemes zonā pat 7,1 hektāri. Skaidrs, ka Latgales zonas kolhozi ar darbaspēku nodrošināti labāk, bet šo apstākli neizmanto saimniecības intensifikācijai.

Raksturīgi, ka mūsu republikas kolhozos, kur uz katru darba spējīgo kolhoznieku ir mazāk par 4,5 hektāri tīrumu, katrs darba spējīgs kolhoznieks gadā nostrādā 180 die-

nas, bet kolhozos, kur uz katru kolhoznieku ir vairāk nekā 7,6 hektāri — 239 dienas. Tas nozīmē, ka kolhozos ar lielu darbaspēka daudzumu saimniecība attīstās lēni un vienpusīgi, darbaspēks netiek pilnīgi izmantots un arī saimniec-

košanas rezultāti ir vāji. Piemēram, Kārsavas rajons pēc saviem darba rezultātiem līdz šim atrodas vājāko republikas rajonu vidū, kaut gan šajā rajonā uz katru darba spējīgo kolhoznieku ir tikai 4,3 hektāri tirumu. Vidēji viens darba spējīgs kolhoznieks minēta-

jā rajonā nostrādājis tikai 149 dienas gadā, bet viens augkopības strādājošais kolhoznieks – tikai 74 dienas. Tani pašā laikā viens darba spējīgais kolhoznieks Dobeles, Liepājas, Ventspils, Limbažu un Siguldas rajonos nostrādājis gadā 240 līdz 260 dienas. Arī rezultāti šajos rajonos ir daudz labāki.

Minētie skaitļi liecina, ka vislabākās iespējas palielināt ražošanas apjomu ir tieši atpalikušajiem Latgales un citu zonu kolhoziem, kur ir pietiekams vai pat pārāk liels darba roku skaits, kas netiek izmantots.

Sakarā ar to, ka lopkopības darbinieki strādā visu gadu, lopkopībā nodarbināto īpatsvars lielā mērā ietekmē visu darbaspēka izmantošanu kolhozos. Tieši kolhozos un rajonos ar nelielu lopkopībā nodarbināto cilvēku skaitu kolhoznieki arī vismazāk strādā. Tā jau pieminētā Kārsavas rajona kolhozos lopkopībā strādā tikai 9,7 procenti no strādājošiem kolhozniekiem, bet Valkas, Siguldas, Valmieras un citos rajonos — 22 līdz 24 procenti.

Darbspēka pilnīgākai izmantošanai visos republikas kolhozos lielāka vēriba jāvēlta traktorū un pārējās lauksaimniecības tehnikas izmantošanai un mehanizācijas līmeņa paaugstināšanai. Tas nepieciešams kā lauksaimniecības produktu ražošanas palielināšanai, tā arī daļēji darbspēka atbrīvošanai no lauksaimniecības.

K. Cipe,
ekonomisko zinātņu kandidāts

Ceturto gadu Jēkabpils rajona kolhoza «Centība» lopkopji turpina Latvijas brūno govju šķirnes izkopšanu. Saimniecība ieskaitīta šķirnes lopu audzētāju skaitā.

Sistematiskās izlases un atlases darba rezultātā izveidots augstprātīgu produktīvo govju ganāmpulka kods. To pēcnācējas turpmākajos gados papildinās ganāmpulku, aizstās mazvērtīgākos lopus. Ik mēnesi notiek govju individuālā pārbaude — piena uzskaitē, tauku saturs noteikšana. Visus šos datus rūpīgi sakopojam ciltsdokumentos. Regulāri reizi gadā lopus bonitējam.

Visi šie dati mums rada iespēju sīki analizēt produktīvā ganāmpulka sastāvu, iegūt skaidru un precīzu priekšstatu par katru īpatni, novērtēt tā lietderību, konstatēt, cik ganāmpulkā lopu, kuru

pēcnācējiem nostabilizējušās ledzimtās īpašības. Pēc šiem datiem mēs varam nekļūdīgi izraudzīties ganāmpulka atražošanai labākos lopus, komplektēt augstvērtīgas lopu grupas.

Cik svarīgs šis darbs, parādisu sekojošā piemērā, salīdzinot iegūtos datus par divām pirmpiemēnēm. Abas govīs slauca viena un tā pati slaucēja, vienādos kopšanas un barošanas apstākļos, tomēr rezultāti bija dažādi. Labākā no tām 3003 pirmās laktācijas dienās deva 3003 kilogrami piena ar 4,17 procentu lielu tauku saturu un 125,23 kg piena tauku, kamēr otra tikai 1940 kg piena ar 4,11 procentu un 79,82 kg piena tauku. Līdzīgi dati iegūti no citām govīm. Tik precīzus datus varēām iegūt tikai rūpīgas un sistemātiskas uzskaites rezultātā.

Labas gaumes skola

Jau vairākus gadus Pļaviņu kultūras nama blakus mākslinieciskās pašdarbības kolektīviem darbojas arī tīri praktiskas nozīmes pulciņi. Lielu popularitāti strādnieku, kalpotāju un mājsaimnieču vidū iemantojuši šūšanas un piegriešanas kursi. Nesen te noorganizēts vēl viens pulciņš, kur pilsētas sieviešu padomes mājturības sekcijas locekļi, tautas daiļamatniecības meistare b. Striķe apmāca, kā gaumīgi darināt skaistus izšuvumus un adījumus, ar kuriem papildināt sava dzīvokļa daļiņu. Interese par to ir liela, jo rokdarbu pulciņa nodarbības var pilnveidot savu daļuma izjūtu, izkopt labu gaumi. Rokdarbu pulciņā pieteikušās un nodarbības apmeklē patērētāju biedrības, paraugsaimniecības, komunālo uzņēmumu kombināta, mazbērnu nometnes un bērnu draudžu darbinieces, mājsaimnieces — pavisam 26 dalībnieces.

Sava veida šefību par rokdarbiecēm uzņēmušas Vecbebru lauksaimniecības skolas skolotājas un nākamās kultūrali sabiedriskā darba organizatore, kas sniedz konsultācijas. Ļoti interesants, piemēram, bija Vecbebru lauksaimniecības skolas mācību daļas vadītājas b. Kamolas stāstījums par dažādu krāsu un rakstu kompozīciju. Pavasari, kad noslēgsies nodarbības, pulciņa dalībnieces rīkos savu darbu izstādi.

Attēlā: rokdarbu pulciņa dalībnieces uzmanīgi klausās tautas daiļamatniecības meistares b. Striķes norādījumus.

K. DAŅĪLEVIČA foto

Kā nešķīstais svēto tēvu izjokoja

Vai nu pūlēdamies nodrošināt sev siltu vietu paradīzē, vai arī nespēdams pārvarēt savu spēcīgo kaisli uz šīs zemes labumiem, — Līvānu vecticībnieku draudzes gans Savatijs Portnovs pārcēlās. Rīkodams dievkalpojumus citās draudzēs, viņš, protams, savu mazu miņu nopelnīja, bet līdz ar to pārkaņa ne tikai padomju likumu par kultiem, bet arī savas ticības tradīcijas. Par to viņu noņēma no darba...

Konservētu debesmannu svētajam tēvam nepiensīdams, un tāpēc viņš atļāvās turpināt savu ierasto pelnīšanu, rīkodams dievkalpojumus un izpildīdams dažādas ceremonijas. Par to viņš saņēma aizrādījumu...

Svēto tēvu Savatijs mazāk uzturēja tas, ka nabaga ticīgās «avītiņas» tagad var izklist kur kurā. Naktis viņš grozījās uz siltā pēja kā uz skudru pūžņa, domādams, ka šo ienesīgo un lētticīgo avju draudzi tagad cirps nevis vairs viņš, Savatijs, bet kāds cits. Vārdu, protams, pārkaļķoties un sākt godīgi pelnīt maizi, bet svētā dvēseļu gana rokas bija pieradušas turēt tikai biblii, ziedošanu ķeseli un karoti. Bet ar šiem «darba rīkiem» nekādas vērtības nesaražos, godīgas algas nenopelnīs.

— Nu, nē, atdot citam tik ienesīgu draudzi gluži par špaucienu tabakas gan nevar, — sprieda Portnovs. Bet ko iesākt?

Un tad pats nešķīstais gars viņam ieteikstēja ausi recepti, kas agrāk allaž bija lieliski palīdzējuši. — Vajag iekukulot! — velns sēca. — Agrāk tādās reizēs allaž līdzēja kāda vīstīna, pāris olīvu...

Un svētais tēvs brauca uz Rīgu. Reliģijas kultu lietu padomes pūnvarotā b. Saharova kabinetā viņš ilgi stumījās, kamēr beidzot no kabatas uz galda tika izceltas saburzītas naudas zīmes.

— Te jums būs ko tējīnu iedzert... No manis... ē... ē. Jā, — viņš izspieda.

Bet velns ar kristīgajiem allaž dzinis dažādus nekritiskus jokus. Savas lamatas astainās šoreiz bija uzkrījis arī svētajam tēvam. Kad

kabinetā tika ieaicināts vēl kāds cilvēks, Savatijs Portnovs jauni nodomāja:

— Ahā! Uzķērās gan! Un otrs arī grib kaut ko sev izspiest.

Bet šoreiz Portnovs maldījās. Viņa naudas zutim nekādas briesmas nedraudēja. Ienākušais bija liecinieks, kura klātbūtnē tika sastādīts akts par mēģinājumu piekukulot padomju iestādes darbinieku.

Portnovs juta, ka pa pakausi un tālāk sāk skraidīt aukstas skudriņas.

— Nu ir ķezāl! — viņš nodomāja, taču nolēma turēties līdz pēdējām.

...Izmeklētāja kabinetā viņš iegāja ar svinīgi nolietu galvu. — Tagad mani spīdzinās, — viņš domāja, — varbūt sāks ar izlūkošanu, tad droši vien piedraudēs.

Bet aiz galda sēdēja gluži parasta mīlīgā izskata sieviete un, nepaceļot balsi, uzstādīja mazliet apjukusajam dvēseļu ganam vienu jautājumu pēc otra. Savatijs Portnovs bija pārsteigts un aizkustināts. Izmeklētājas mierīgā izturēšanās viņam atdeva drosmi, un viņš sāka citīgi izskaidrot, ka neesot devis nekādu kukuli, bet dāvanīgu, tā sakot, tēju ko iedzert.

Kad izmeklēšana beidzās, viņi bija vienojušies, ka dots tomēr kukulis, un tagad svētais tēvs gaida tiesas sēdi. Uz apsūdzēto sola atklātā procesā Portnovs sēdiesies 19. decembrī tajā pašā Līvānu pilsētā, kur viņš citīgi bija, kā saka, vedis ap stūri lētticīgus ļautņus un solījis viņiem debesu paradīzu apmaiņai pret naudu un dažādiem labumiem tepot virs zemes.

Šķiroties no izmeklēšanas, Portnovs palūdz... sūdzību un ierosinājumu grāmatu. — Gribēju ierakstīt jums pateicību par laipnu izturēšanos, — viņš teica, zibinot spidīgās ačelas.

Sādas grāmatas te neatradās, bet kur nu tādas lietās zināt Portnovam, kas visu savu nožēlojamo mūžu bija tikai skaitījis... pārtarus un naudu.

ROBIS RIKIS

Fiziskā kultūra un sports

Svarīgs jaunatnes

audzināšanas iecirknis

Pēdējā laikā arvien lielāku vēribu fizikultūras un sporta darbam veltī rajona padomju aktīvs. Nesen Jaunjelgavā notika pilsētas darbaļaužu deputātu padomes sesija, kuras centrālais jautājums bija par fizikultūras darba uzlabošanu Jaunjelgavā.

Vidusskolas fizikultūras pasniedzējs Gundars Rudzītis ziņoja par sporta darbu pilsētā, sportistu pānākumiem un turpmākajiem uzdevumiem. Sesija atzina, ka blakus dažiem Jaunjelgavas MRS fizikultūriešu sasniegumiem volejbolā, pilsētā vēl ļoti daudz trūkumu sporta darba organizēšanā. Arī apkārtnes kolhozos fizikultūras dzīve nīkuļo. Sesijas dalībnieki kritizēja kolhoza «Ciņa» priekšsēdētāju b. Kraševski, kas pats spēlēja MRS un rajona izlases komandā, bet neorganizēja kolhoza jauniešu sporta nodarbības.

Pilsētā sakarā ar Pļaviņu spēkstacijas būvi ieradusies daudz jauniešu, kuriem nav kur nodarboties brīvajā laikā. Sesija nolēma organizēt pie kultūras nama kopēju fizikultūras kolektīvu visas pilsētas jauniešiem. Decembrī — janvārī

rīkos pilsētas mēroga sacensības vairākos sporta veidos, kurās piedalīsies arī kolhozu kolektīvi. Uz Daugavas ierīkos slidotavu. Sesijas dalībnieki vienprātīgi nolēma lūgt rajona vadošās iestādes kārtot jautājumu par Jaunjelgavas vidusskolas sporta zāles celtniecību.

Dignājas ciema padomes sesijā atskaiti sniedza Dignājas kolhoza fizikolektīva vadītājs Gunārs Kalniškāns. Sesijas dalībnieki izvirzīja uzdevumu — cīnīties par pirmajām vietām nākamā gada spartakiādē.

Ābeļu ciema padomes sēdē piedalījās triju ciema kolhozu priekšsēdētāji. Pēc kolhoza «Nākotne» fizikolektīva vadītāja Arnolda Jakubovska ziņojuma «Padomju Dzimtenes» priekšsēdētājs b. Elksnis informēja, ka jau šīs dienas, gatavojoties ziemas sporta spēlēm, iegādāti vairāki pāri slēpju un kolhoza fizikultūrieši rosiņi gatavoja jaunajai sezonai. Kolhoza «Ozols» komjaunatnes sekretāre b. Jurcāne apsoliņa, ka komjaunieši veltīs visas pūles fizikultūras darba aktivizēšanai.

A. Janovskis

Par dažiem tautas daiļamatniecības jautājumiem

Nesen Rīgā notika Latvijas PSR Mākslinieku savienības un republikas Kultūras ministrijas rīkotā tautas daiļamata meistaru pirmā sanāksme. Kombināta «Māksla» tautas daiļamata ceha vadītājs mākslinieks b. Ventaskrasts sniedza pārskatu par tautas lietišķās mākslas meistaru sadarbību ar kombinātu. No 535 tautas daiļamata meistariem ap 250 savus darbus nodod realizēšanai kombinātam. Darbaļaužu iecienītie pašdarbnieku darinājumi ilgi neuzglabājas veikalos. Pietiek atzīmēt, ka šā gada desmit mēnešos kombināts «Māksla» par tiem saņēmis 48.000 rubļus. Grūti izteikt kaut kādos rādītājos to, ko šie darbi devuši darbaļaužu estētiskajā audzināšanā, labas gaumes izkopšanā. Vēl lielākus uzdevumus tautas talantiem šī jomā izvirzījis PSKP XXII kongress. Par to runāja republikas Mākslinieku savienības atbildīgais sekretārs b. Ivanovs.

Republikas kultūras ministrs b. Kalpiņš novērtēja tautas daiļamata meistaru sasniegumus, runāja par meistariem celšanas problēmām, trūkumiem tautas talantu darbā. Kultūras ministrija paredzējusi veikt pasākumus, lai tēlotājas un lietišķās mākslas pašdarbnieki katrā laikā varētu realizēt visus izstrādājumus ar kombināta «Māksla» starpniecību.

1962. gadā republikā notiks vairākas lietišķās mākslas pašdarbnieku darbu izstādes. Republikāniskā izstāde paredzēta gada otrajā pusē. Tautas daiļamata meistariem un kandidātiem šai izstādei jāiesniedz vismaz 5 darbi. Pēc tiem vērtēs viņu kvalifikāciju, bet kandidātiem tie būs savdabīgs eksāmens meistara nosaukuma iegūšanai.

Jēkabpils rajonā pašlaik ir 10 tautas daiļamata meistari. Diemžēl, daži biedri gada laikā nav nodevuši neviena darba. Pēc kā gan lai vērtē viņu meistariības pilnveidošanos?

MUMS ATBILD

«Iesaldētas kravas...»

Ar šādu virsrakstu mūsu avīzes 21. novembra numurā bija publicēta kritiska vēstule ar komentāriem, kur, starp citu, bija kritizēta Neretas pienotavas vadība par ilgo akmeņogļu neaiztransportēšanu no Daudzevas stacijas izkraušanas laukuma.

Neretas pienotavai atbūtītās akmeņogles no Daudzevas stacijas līdz 1. decembrim aiztransportētas.

J. Gūtmanis,

Neretas pienotavas direktors

Turpinās spartakiādes sacensības

Turpinās Jēkabpils rajona spartakiādes sacensības. Noskaidrojās šaha komandas uzvarētājas kolhozu zonās. Dignājas zonā tēkami cīnījās kolhoza «Padomju Dzimtene» šahisti, kas ieradās uz sacensībām ar 3 komandām, kurās katrā bija arī dalībniece sieviete. No šīs zonas uz finālu kolhozā «Draudzība», kas notiks 10. decembrī, dosies arī Sudrabkalna kolhoza komanda.

10. decembrī Jēkabpils rūpkombināta zālē sacentīsies arī rajona uzņēmumu, iestāžu un skolu šahisti, bet DOSAAF šautuvē savukārt spēkiem mērosies šīs grupas šāvēji.

A. Vilnis

Kalendāri 1962. gadam

Tāpat kā iepriekšējos gados, mazā kabatas formātā izdots piezīmju kalendārs. Tajā ievietotas dažādu iestāžu adreses un telefonu numuri, kā arī LPSR autobusu maršrutu saraksts.

Mākslas cīnītāju saimei tiek nodots ilustrēts kalendārs. Pavisam kalendārā ir 12 lapas ar republikas labāko akvarelistu darbiem, piemēram, Ubāna «Ziemas ainava», «Pavasara rīts», Česnieka «Ziedi», Valdmaņa «Vecpiebalgas ainava» u. c.

Šā gada «Kolhoznieka kalendārā» ievietoti daudzi raksti par dažādiem mūsu dzīves jautājumiem, pirmrindnieku darba sasniegumiem, pastāstīts par viņu darba metodēm. Par medicīniskiem jautājumiem kalendārā atrodami 2 raksti: «Kāju asinsvadu slimības» un «Mājas aptieka».

Bērniem šogad izdots bagātīgi ilustrējam greznots kalendārs ar nosaukumu «Tavs kalendārs».

Dabas un kosmosa parādībām tajā veltīta nodaļa «No dabas grāmatas».

Netrūkst arī materiālu bērniem ar čaklajām rokām un ko palasīt atpūtas brīžos.

Šī gada beigās jau vienpadsmito reizi plašā republikas fizikultūriešu saime saņems savu «Fizikultūriešu kalendāru».

Drīzumā lasītāji saņems arī «Tautas kalendāru».

Sk. Dūma,

Pļaviņu grāmatnīcas pārdevēja

Pateicība

Izsakām sirsnīgu pateicību visiem, kas piedalījās mūsu vīra un tēva

JĀNA RUSIŅA

apbedīšanā.

Sieva un dēls

Redaktora v. Ž. TILTIŅA

Anda Pētera m. Tipovska, dzīv. Jēkabpils rajona Leimaņu ciema «Skrīveros», ierosinājis laulības šķiršanu pret vīru Leonidu Aleksandra d. Tipovski, dzim. 1923. gadā.

Lietu izskatīs Latvijas PSR Augstākās tiesas Civillietu Tiesas Kolēģija Rīgā, Lēņina ielā Nr. 34.

Jevdokims Pētera d. Novikovs, dzim. 1911. gadā, dzīv. Jēkabpili, Gagarina ielā 6, ierosinājis laulības šķiršanu pret sievu Annu Antona m. Novikovu, dzīv. Rīgā, Meža ielā 1, dz. 2.

Lietu izskatīs Rīgas pilsētas Lēņina rajona tautas tiesa.

Krustpils rajona Atašienes padomju saimniecībai vajadzīgi: kompleksās brigādes brigadieris-re, darbnīcu vadītājs, elektromontieris, šoferi. Telefons: Atašiene 7.

Avize iznāk otrdienās, ceturtdienās un sestdienās. Tālrūni: redaktoram — 2342, redaktora vietniekam — 2502, literāriem līdzstrādniekiem — 2340, tiešais vads tālsatiksmēi — 7, Krustpils rajona abonentiem — Krustpils 353. Redakcija Jēkabpilī, Brīvības ielā 212.

Газета «Брива Даугава» — орган Екабпилского и Крустпилского районных комитетов КП Латвии и районных Советов депутатов трудящихся, г. Екабпилс, Латвийская ССР.